

8/6/2020, Ματθ. ι' 10-20, Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος

Η παραβολή του χαμένου προβάτου - Η συγγνώμη για τον αδελφό

10 Ὁρα̅τε (προσέτετε· β' πληθ. προστακτ. Ένεστ. ρ. ὁράω-ω· μαθ. 6°, 7°) μὴ καταφρονήσιντε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 11 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν̅ ἓξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς³ τὰ ἐνεκόντα ἐνέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνεκόντα ἐνέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις⁴. 14 οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπολῆται εἷς² τῶν μικρῶν τούτων. 15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτίσῃ⁵ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· 16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. 17 ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. 18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσιτε⁶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσιτε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. 19 Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 20 οὗ⁷ γὰρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι (μάθ. 21°, καὶ 9°, 12°, 15°) εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Γραμματικά σχόλια

- 1. ἀπολωλός: αὐτὸ πού ἔχει χαθεῖ: μτχ. οὐδετ. γέν. Πρκμ. Μ.Φ. σύνθ. ρ. ἀπόλλυμαι· (μαθ. 8°).
2. ἐν: ἓνα· οὐδέτερο τοῦ ἀριθμητικοῦ ἐπιθέτου εἷς, μία, ἐν' (μάθ. 10°).
3. ἀφείς: μτχ. ἄρσεν. γένους Ἄορ. (ἀφῆκα) σύνθ. ρ. Ἐ.Φ. ἀφίμι (ἀφίνω): Ένεστ. ἴμι, Πρτ. ἴν, Μέλλ. ἴσω, Ἄορ. ἴκα (μετοχή: εἷς, εἷσα, ἐν' σύνθ.: ἀφείς, ἀφείσα, ἀφέν), Πρκμ. εἷκα, Υπερσ. εἷκειν (μάθ. 13°).
4. πεπλανημένοις: δοτ. πληθυντ. μτχ. ἄρσεν. γένους Πρκμ. (πεπλάνημαι) ρ. Μ.Φ. πλανάομαι-ῶμαι (ἐξαπατῶμαι)· Ἐ.Φ. πλανάω-ῶ (ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ)· παράγωγα/σύνθετα: πλάνης [ὁ, τοῦ πλάνης (=ἀλήτης)], περιπλάνησις, πλανήτης, πλανητικός, πλανητός, ἀπλανής (=σταθερός), πλανόδιος, πλάνος (ὁ παραπλανῶν), πεπλανημένως (ἐσφαλμένως, ἐκ πλάνης), ἀεροπλάνο.
5. ἁμαρτίσῃ: γ' ἐνικό ὑποτακτ. ἔγκλ. Ἄορ. (ἡμάρτησα) τοῦ ρ. Ἐ.Φ. ἁμαρτάνω· Ένεστ. ἁμαρτάνω, Πρτ. ἡμάρτανον, Μέλλ. ἁμαρτίσομαι, Ἄορ. ἡμάρτησα, Ἄορ. β' ἡμαρτον, Πρκμ. ἡμάρτηκα, Υπερσ. ἡμαρτήκειν· παράγωγα/σύνθετα: ἁμαρτία, ἁμαρτωλός, ἁμαρτοεπής (αὐτός πού μιλά ἀπερίσκεπτα), ἐφάμαρτος, ἀναμάρτητος, νημερτής (ἀληθής, ἀψευδής).
6. δήσιτε: β' πληθ. ὑποτακτ. Ἄορ. (ἐδίσα) τοῦ ρ. Ἐ.Φ. δέω-ῶ (δένω)· Ένεστ. δῶ, Πρτ. ἐδων, Μέλλ. δήσω, Ἄορ. ἐδίσα, Πρκμ. δέδεκα, Υπερσ. ἐδεδέκειν· παράγωγα/σύνθετα: δέμα, δέσις, δέσιμος, δέσιμος, δεσμότης, ὑπόδημα, διάδημα (ταινία περιδέουσα τὴν κόμη, ταινία ἢ στέμμα πού φοριόταν στό κεφάλι ὡς κόσμημα ἢ ὡς σύμβολο ἐξουσίας), κριδεμον (κεφαλόδεσμος γυναικῶν), ἀδετος, ἀνυπόδικτος, συνδετικός, ἀλληλένδετος.
7. οὗ: τοπικό ἐπίρρημα (=ἐκεῖ ὅπου): συγκρίσεις: οὐ (=ὄχι· ἀρνητικό μόριο): οὐ (=τοῦ ὁποῖου· γενική ἐνικού ἄρσεν. καί οὐδετ. τῆς ἀναφορικής ἀντων. "ὄς ἢ, ὄ": βλ. γραμματική μαθ. 21°) οὐ (=αὐτοῦ· γ' πρόσωπο τῆς προσωπικῆς ἀντων., βλ. γραμματική μαθ. 18°).

14/6/2020, Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30 Κυριακή Ἁγίων Πάντων

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγῶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· 33 ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καγῶ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· 38 καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. 27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; 28 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μου, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσασθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρινόντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. 29 καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατοντάπλασιον λάμβανει καὶ ζῶναι αἰώνιον κληρονομήσει. 30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Γερού Ναού Αγίου Γερασίμου Ἰλισίων

Διαδικτυακά μαθήματα γιὰ τὴν κατανόηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης

Γραμματικές ἀσκήσεις (μὲ λύση) πρὸς ἐπανάληψη τῶν ἐπιθέτων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης.

Τῆς Πελοποννήσου θεῖος βλαστός, καὶ Κεφαλληνίας ὁ ἀσύλητος Φισσαυρός, καὶ πάσις Ἑλλάδος τὸ καύχημα τὸ μέγα. Γεράσιμε θεόφρον, σκέπε τὴν Νῆσον σου. (Μεγαλυνάριο Ἁγίου Γερασίμου)

Νά γραφοῦν στά τρία γένη τοῦ θετικοῦ βαθμοῦ τὰ ἐπίθετα τοῦ Μεγαλυναρίου τοῦ Ἁγίου Γερασίμου καὶ νά δηλωθεῖ ἡ κλίση στήν ὁποία ἀνήκουν.

Table with 4 columns: ὁ θεῖος, ὁ ἀσύλητος, ὁ μέγας, ὁ θεόφρων and 4 rows: ἡ θεία, ἡ ἀσύλητος, ἡ μεγάλη, ἡ θεόφρων. It lists the corresponding forms for τὸ θεῖον, τὸ ἀσύλητον, τὸ μέγα, τὸ θεόφρον and β' κλίση, β' κλίση, γ' κλίση, ἑτερόκλιτο, γ' κλίση.

Νά γραφοῦν οἱ πλάγιες πτώσεις τοῦ Ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἀρσενικοῦ γένους τῶν ἐπιθέτων: θεῖος, ἀσύλητος, πᾶς, μέγας, θεόφρων.

Table with 6 columns: τοῦ, τῷ, τόν, θεῖου, θεῖω, θεῖον, ἀσύλητου, ἀσύλητω, ἀσύλητον, παντός, παντί, πάντα, μεγάλου, μεγάλω, μέγαν, θεόφρονος, θεόφρονη, θεόφρονα.

Καὶ πάρεσό μοι αἰεὶ ὡς ἐλεήμων, καὶ συμπαθής, καὶ φιλάγαθος, ἐν μέν τῷ παρόντι βίω, θερμῇ προστάτις καὶ βοηθός, τὰς τῶν ἐναντίων ἐφόδους ἀποτειχίζουσα, καὶ πρὸς σωτηρίαν καθοδηγοῦσά με, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξόδου μου, τὴν ἀθλίαν μου ἰσχυρὴν περιέπουσα, καὶ τὰς σκοτεινὰς ὄψεις τῶν πονηρῶν δαιμόνων πόρθω αὐτὰς ἀπελαύνουσα· (βύχί εἰς τὴν Υπεραγίαν Θεοτόκον, Απόδεικτο)

Νά γραφοῦν ἡ γενική καὶ δοτική Ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους τῶν ὑπογραμμισμένων ἐπιθέτων στό θετικό βαθμό.

Table with 6 columns: τῆς, τῇ, συμπαθοῦς, συμπαθῆ, φιλαγάθου, φιλαγάθω, ἐναντίας, ἐναντία, σκοτεινῆς, σκοτεινῇ, πονηρᾶς, πονηρᾷ.

Νά γραφεῖ ἡ δοτική Πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ θηλυκοῦ καὶ οὐδετέρου γένους τῶν παραθετικῶν τῶν ἐπιθέτων: θερμός, ἐλεήμων, μέγας, καλός.

Table with 4 columns: θελυκό, οὐδέτερο, θελυκό, οὐδέτερο and 4 rows: ταῖς θερμότεραις, ταῖς ἐλεημονεστέραις, ταῖς μεῖζοσι, ταῖς καλλίοσι, ταῖς θερμωτάταις, ταῖς ἐλεημονεστάταις, ταῖς μεγίσταις, ταῖς καλλίσταις, ταῖς θερμωτάτοις, ταῖς ἐλεημονεστάτοις, ταῖς μεγίστοις, ταῖς καλλίστοις.

www.agios-gerasimos.gr

Αθήνα 2019

κατάγνυμι [ρ., (ἄγνυμι καὶ ἀγνύω· πάντοτε σύνθετο μέ τήν πρόθεση 'κατά'), Μέλλ. κατάξω, Ἀόρ. κατέαξα· συντριβώ, κάνω κομμάτια] → κάταγμα, ναυαγός (ναῦς+ἄγνυμι), εὐαγγ. φράση: «ἐπὶ δέ τόν Ἰησοῦν ἐλθόντες ... οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη».

καταμύω (ρ., κατα+μύω, κλείνω τούς ὀφθαλμούς, κοιμῶμαι· καὶ ἐπικ. **καμμύω**) → εὐαγγ. φράση: «ἐπαχύνθη γάρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ ... καὶ τούς ὀφθαλμούς αὐτῶν ἐκάμμυσαν (ἐκλείσαν)».

κατηφέω (ρ., Ἀόρ. κατήφισα· κατοσυφιάζω, σκυθρωπάζω) → κατηφής, κατήφεια.

κείρω [ρ., Μέλλ. κερῶ· κουρεύω κόμη, ἀποκόπτω· κατατρώγω· φθείρω, κατασπαταλῶ] → κέρμα (τεμάχιον), κουρά, ἀκέραιος, ἀκαριαῖος

κέλαδος (ὁ, μέγας θόρυβος, ταραχή, βοή· ρ. κελαδέω (θορυβῶ, κραυγάζω, βοῶ) → ἐγκέλαδος (ἐν+κέλαδος).

κεράννυμι (ρ., μειγνύω, ἀνακατώνω ἰδίως οἶνον καὶ ὕδωρ· Ἀόρ. ἐκέρασα· ἄλλοι ποιητ. τύποι: κεράω/κεραίω καὶ κερνάω/κίρνημι) → κρᾶσις, κρατήρ, ἄκρατος (οἶνος), εὐκράτο (κλίμα), κρᾶμα.

κλάω (ρ., σπῶ/σπάζω, ἀποκόπτω) → κλάσμα, κλάσις (πρβλ. "ἡ κλάσις τοῦ ἄρτου"), κλήρος [ἄρχικὴ σημασία: κομμάτι, τεμάχιο (ξύλου ἢ πέτρας)], κλάδος, κλώνος.

κομάω [ρ., φέρω κόμην μακράν] → κομητής (αὐτός πού ἔχει μακριὰ μαλλιά· οὐράνιο σῶμα μέ φωτεινὴ οὐρά)

κορέννυμι (ρ., Μέλλ. κορέσω· Ε.Φ. χορτάζω/χορταίνω· κάποιον· Μ.Φ. χορτάζομαι/χορταίνω) → ἀψίκωρος (πού χορταίνει γρήγορα· πού ἔχει εὐμετάβλητη διάθεση), κόρος, κορεσμός.

κοσμέω (ρ., βάλλω σέ τάξη· στολίζω) → κοσμήτωρ, κόσμος, διακοσμοῦ, κόσμημα.

κυέω (ρ., ἀρχαίот. τύπος τοῦ ρ. κύω· κυοφορῶ) → ἔγκυος, κύημα (ἔμβρυον), ἀποκύημα (γέννημα· μτφ. δημιουργημα, πλάσμα· πρβλ. "ἀποκύημα τῆς φαντασίας").

κυκάω [ρ., ἀναμ(ε)ιγνύω, ἀναταράσσω, ἀνακατώνω] → κυκεών (κρᾶμα· ἄτακτο σύμφυρμα ἀνόμοιων πραγμάτων, ταραχή, ἀνακατωσοῦρα)

λαῖας (οὐσ., λίθος, πέτρα) → λατομεῖο, λαξεύω.

λέπω (ρ., ἀποφλοιῶ, ἀπολεπίζω, ἀποκόπτω· λέπιρον/λέπος: τό περίβλημα καρποῦ, φλοιός) → λέπι, λεπτός, λεπρός, λεπίδα (μικρὸ λέπος).

λέχος (οὐσ., ἀνάκλιτρο· συζυγικὴ κλίση) → λοχεῖα, λεχῶνα, λόχος.

λώπη [οὐσ., περιβόλαιον, ἰμάτιον, ἔνδυμα ἰδίως δε μάλλινον] → λωποδύτης (ὁ εἰσδύων σέ ξένα ἰμάτια καὶ κλέπτων αὐτά)

μαίνομαι (ρ., παραφέρομαι, τρελαίνομαι) → μανία, μάνητα (ὀργή, θυμός, πολεμικὸ μένος), ἔμμανής, μανιώδης· ἐκφράσεις: 'ἡ πυρκαγιὰ μαίνεται ἀνεξέλεγκτη', 'πῦρ καὶ μανία'.

μαρμαίρω (ρ., στίλβω, γυαλίζω, ἀκτινοβολῶ, ἐξαστράπτω) → μαρμαρυγή (ἀκτινοβολία, λάμψη), μάρμαρος (ὁ, ὡς ἐπιτ.: στιλπνός, ἀκτινοβόλος· ὡς οὐσ.: λίθος κρυσταλλώδους φύσεως μαρμαίρων στό φῶς), μάρμαρον (τό).

ματάω (ποιητ. ρ., ἄορ. ἐμάτησα· εἶμαι ἀργός, ὀκνηρός, βραδύνω, ἀμελῶ, ἀφήνω νά παρέρχεται ὁ χρόνος, χρονοτριβῶ) → μάταιος, ματαιοπονῶ, ἐκφραση: «εἰς μάτην» (ματαίως).

μεγαίρω (ρ., ἀπό τό μέγας, ὅπως τό γεραίρω ἀπό τό γέρας· ἄορ. ἐμέγηρα· φθονῶ, ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι κάτι ὡς ὑπερβολικό) → μέγαιρα (γυναῖκα μέ ἐριστικὸ χαρακτήρα).

μείρομαι [ρ., λαμβάνω μερίδιο, συμμετέχω] → μερίς (μερίδα), μέρος, μοῖρα, μόρος (: μοῖρα), εἰμαρμένη (: μοῖρα· μτχ. Πρκμ.), μόρσιμος (: πεπρωμένος), μοιραῖος, συμμορία.

ναίω (ρ., οἰκῶ, κατοικῶ, διαμένω· Ἀόρ. ἔνασσα) → μετανάστις, ναός.

νέμω (ρ., μοιράζω) → νομός, νόμος, διανομεύς, κατανομή.

νέω (ρ., γνέθω, κλώθω) → νῆμα, νήθω (γνέθω).

νίζω (ρ., νίπτω τὰς χεῖρας ἢ τούς πόδας· Μέλλ. νίψω) → νιπτήρ.

νοστέω [ρ., ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω εἰς τὰ ἴδια, εἰς τήν πατρίδα] → νόστος (ἐπιστροφή στήν πατρίδα), νόστιμος (ὁ ἀνήκων στήν ἐπάνοδο, μεταφορικά: εὐχάριστος)

νύσσω (ρ., κεντῶ μέ κάποιο ὀξύ ὄργανο, διαπερῶ, διατριπῶ) → νύξη (ἔμμεση ἀναφορά σέ κάτι), νυστέρι.

νωχελίη (οὐσ., βραδίτης, ἀδράνεια, ὄκνος, νωθρότης) → νωχέλεια, νωχελής (δυσκίνητος).

οιδάνω (ρ., πρήσκω, φουσκῶνω· καὶ οἰδέω: ἐξογκοῦμαι, πρήσκομαι· οἶδος=πρήγμα) → οἰδήμα, Οἰδίππους.

ὄλλυμι (ρ., καταστρέφω, ἐξαφανίζω· μέλλ. ὀλέσω) → ὄλεθρος, ὀλέθριος, πανωλεθρία (βαρυστάτη ἦττα, ὀλοκληρωτικὴ καταστροφή), ἀπώλεια

ὄπωρη (ἡ, οὐσ., ἡ ὥρα τοῦ ἔτους ἀπό τὰ μέσα Ἰουλίου μέχρι τήν ἀρχὴ τοῦ χειμῶνα· ἡ θερμότερα ὥρα τοῦ θερού· ἡ ὥρα τῆς ἀκμῆς καὶ ὠριμότητος τῶν πλείστων καρπῶν) → ὄπωροφόρος.

ὄρνυμι (ρ., ἐγείρω, κινῶ, ἀνίστημι· προτρέπω, παροτρύνω) → ὄρθρος, ὄρος.

ὄρύσσω (ρ., σκάπτω τάφρον) → διώρυγα.

ὄψον (τό, οὐσ., ἀπό τό ρ. ἔψω=βράζω· ὀπιδήποτε τρώγεται μαζί μέ τό ψωμί, προσφάγι) → ὀψάριον (ψάρι), ὀψοποιός (μάγειρας)

παραμυθέομαι (ρ., ὀμιλῶ πρὸς κάποιον γιά νά μεταβάλω τή γνώμη του· παραινῶ· ἐνθαρρύνω) → παραμύθι, Παραμυθία.

πεδάω [ρ., βάζω κάποιον σέ πέδας (πέδη: ὁ δεσμός τῶν ποδῶν), δεσμεύω, δένω] → πέδιλον, τροχοπέδη, (ἡ) πέδησις (βλ. σύστημα πέδησης).

πέδον (τό, ἔδαφος, γῆ) → πεδίον, πεζός, ἔμπεδος (σταθερός).

πελάζω [ρ., πλησιάζω, προσεγγίζω ('πέλας' (ἐπίρ.)=πλησίον, κοντά· ἀντίθετο τό 'έκας'=μακριά)] → ἀπροσπέλαστος, πελάτης, πλησίον, ὁ πέλας (=ὁ πλησίον, πᾶς ἄνθρωπος)

πέιρω (ρ., διαπερῶ, τριπῶ ἀπό πέρας εἰς πέρας) → πόρος (πέραςμα), πόρπη.

πεπαίνω (ρ., ὠριμάζω) → πέπων (ὠριμος), πεπόνι.

πέρθω [ρ., (καὶ πορθέω)· καταστρέφω, λεηλατῶ, ἐρημῶνω] → πορθητής.

πημαίνω (ρ., βλάπτω, διαφθείρω, κακοποιῶ) → πῆμα (πάθημα), ἀπήμαντος (ἀβλαβής· βλ. Καταβασίες Χριστουγέννων: «τήν τεκοῦσαν κατέσχευ ἀπήμαντον»).

πίμπλημι (ρ., πληρῶ, γεμίζω) → πλήθος, πλοῦτος, πλημμυρίς, ἄπλετος, ἄπληστος